

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Petra Mervartová

Téma a rozsah práce: Diplomatická ochrana a její poskytování v mezinárodním právu (51 s. + přílohy)

Datum odevzdání práce: 28.11.2017

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Předložená diplomová práce kratšího rozsahu se zabývá spíše tradičním tématem, které však patří stále k důležitým. Třebaže obecné téma není zcela nové, v současném mezinárodním právu dochází k určitému vývoji, zčásti zachyceném na návrhu článků přijatém Komisí OSN pro mezinárodní právo (2006).

2. Náročnost tématu:

Jedná se o středně náročné téma, které vyžadovalo seznámit se s primárními dokumenty, především s mezinárodní judikaturou a dokumenty Komise pro mezinárodní právo. Diplomantka také pracovala se základní odbornou literaturou v češtině a angličtině.

3. Hodnocení práce:

Práce má adekvátní strukturu rozčleněnou vedle úvodu a závěru do pěti větších kapitol, z nichž některé jsou dále vnitřně členěné.

Po vlastním úvodu, ve kterém autorka vysvětluje výběr tématu, cíle, strukturu a metody práce, v kap. 1 stručně představuje pojem a historický vývoj institutu diplomatické ochrany. V této kapitole autorka také nastínila podmínky a prostředky výkonu diplomatické ochrany, jakož i pojmové odlišení diplomatické ochrany a konzulární ochrany. V kap. 2 autorka představila v obecnosti snahu o kodifikaci diplomatické ochrany v minulosti a současný návrh článků přijatý ILC. Další dvě kapitoly blíže rozebírají diplomatickou ochranu fyzických osob a právnických osob. Poslední kapitola (5.) pak zkoumá vztah tradičního institutu diplomatické ochrany k novým oblastem mezinárodního práva (lidská práva a mezinárodní investiční právo).

Práce je pak zakončena přiměřeně rozsáhlým, výstižným a zobecňujícím závěrem, který hodnotí vývoj a současný význam diplomatické ochrany.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Po formální stránce je práce napsána přehledně, srozumitelně a odborným právnickým jazykem, je škoda, že se autorka nevyvarovala zbytečných gramatických chyb a překlepů. I v samotném Obsahu např. chybí název subkapitoly 5.1. Na dobré úrovni je práce s prameny a literaturou, jakož i citování.

Po stránce obsahové pak mám připomínky k zaměňování minimálního cizineckého standardu s režimem národního zacházení (s. 10, pozn. 42), nebo k zařazení problematiky nedotknutelnosti a ochrany diplomatických zástupců do subkapitoly 1.5 (Diplomatická ochrana a konzulární ochrana). Rovněž John Dugard nebyl sedmým zvláštním zpravodajem ILC, ale druhým, protože diplomatická ochrana byla tématem odlišným od odpovědnosti států (s celkem pěti zvláštními zpravodaji za cca 50 let).

Pro účely ústní obhajoby navrhuji následující otázky:

- 1) Jaká je povaha diplomatické ochrany: právo nebo volnost, anebo povinnost státu?
- 2) Jaký význam má podmínka užšího faktického vztahu?
- 3) Lze již dnes tvrdit v závěru (v rozporu s opakovaným konstatováním v textu práce), že mezinárodní právo již rozeznává existenci povinnosti na straně státu?
- 4) Jak to souvisí s faktem, že některé státy mají toto právo občana, resp. povinnost státu ve vnitrostátních zákonech? Je jejich obsahem vždy právo na diplomatickou ochranu, nebo spíše na diplomatickou a konzulární ochranu a pomoc?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i zpracováním představuje standardní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě a s výhradou jejího úspěšného průběhu předběžně hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze dne 10.1.2018

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.
oponent diplomové práce